

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

16.1.2012

B7-0008/2012

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsler til mundtlig besvarelse B7-0021/2012, B7-0675/2011 og B7-0676/2011

jf. forretningsordenens artikel 115, stk. 5,

om skævheder i fødevareforsyningskæden (2011/2904(RSP))

George Lyon, Britta Reimers, Liam Aylward, Marit Paulsen, Sylvie Goulard, Riikka Manner
for ALDE-Gruppen

**Europa-Parlamentets beslutning om skævheder i fødevareforsyningskæden
(2011/2904(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sin beslutning af 8. juli 2010 om fremtiden for den fælles landbrugspolitik efter 2013, sin beslutning af 18. januar 2011 om anerkendelse af landbruget som en strategisk sektor i forbindelse med fødevarerik sikkerhed og sin beslutning af 23. juni 2011 om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020: Morgendagens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landområder,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse "En bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa" (COM(2009)0591) og de forskellige arbejdsdokumenter, der er vedlagt denne meddelelse, og til sin beslutning af 7. september 2010 om rimelig indkomster for landbrugere: En bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa,
 - der henviser til Kommissionens afgørelse af 30. juli 2010 om oprettelse af Forummet på Højt Plan for en Bedre Fungerende Fødevareforsyningskæde (2010/C 210/03),
 - der henviser til de endelige henstillinger af 17. marts 2009 fra Gruppen på Højt Plan om Fødevareindustriens Konkurrenceevne og Rådets konklusioner af 29. marts 2010 om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa,
 - der henviser til sin erklæring af 19. februar 2008 om undersøgelse af og indgreb over for magtmisbrug udøvet af store supermarkeder i Den Europæiske Union og sin beslutning af 26. marts 2009 om fødevarerpriser i Europa,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 115, stk. 5, og artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til, at Kommissionens meddelelse om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa (COM(2009)0591) gjorde opmærksom på en række alvorlige skævheder i fødevareforsyningskæden, herunder: misbrug af dominerende købekraft, urimelige kontraktvilkår, forsinkede betalinger, ensidige kontraktændringer, begrænset adgang til markedet, manglende information om prisdannelsen, ulige fordeling af profitmargenerne hele vejen igennem fødevarerkæden og en række problemer i tilknytning til forhøjet koncentration i detailsektoren;
- B. der henviser til, at graden af koncentration af meget store detailhandlere i Den Europæiske Union har negative følger for producenterne, fordi den fører til stigende uligevægt i magtforholdet mellem kontraktparterne, som resulterer i en progressiv reduktion af forhandlingspositionen for landbrugsproducenter til at fastlægge prisniveauet gennem værdikæden – fra primærproduktionen, gennem forarbejdningsprocessen og frem til den endelige forbruger;

- C. der henviser til, at tabet af forhandlingsposition på den ene side og de stigende produktionsomkostninger på den anden side stiller landbrugsbedrifterne ufordelagtigt og dermed potentielt svækker det langsigtede produktionspotentiale i medlemsstaterne og forværrer deres afhængighed af eksterne markeder;
- D. der henviser til, at de lave priser, der betales til producenter og andre leverandører, ikke altid fører til lavere priser for forbrugerne, og at det mindskede antal distributionskanaler også på lang sigt kan have negativ indflydelse på udbuddet af produkter, som forbrugerne kan vælge imellem;
1. understreger, at skævhedsproblemet i fødevarerforsyningskæden har en klar EU-dimension i betragtning af landbrugsfødevarekædens strategiske betydning for Den Europæiske Union; minder om, at fødevarerforsyningskæden, landbruget, landbrugsfødevareindustrien og -distributionen udgør 7 % af den samlede beskæftigelse i EU og er 1 400 mia. EUR værd årligt;
 2. henleder opmærksomheden på det igangværende arbejde i Forummet på Højt Plan for en Bedre Fungerende Fødevarerforsyningskæde, navnlig dets business-to-business-platform; opfordrer til, at Europa-Parlamentet formelt og regelmæssigt holdes underrettet om situationen med hensyn til arbejdet og de afgørelser, der træffes;
 3. opfordrer Kommissionen til om nødvendigt at foreslå lovgivning – uden at forvride de velfungerende markeder – samt tilskynde til selvregulering i sektoren med henblik på at opbygge mere retfærdige og mere gennemsigtige forbindelser mellem producenter, leverandører, forarbejdere og distributører af fødevarer og til at sikre korrekt anvendelse af de regler, der allerede er i kraft;
 4. fastholder, at medlemsstaterne bør spille en aktiv rolle i etableringen af høringsfora for at fremme dialogen og opstille retningslinjer til frembringelse af mere rimelige og afbalancerede forbindelser mellem fødevarekædens aktører;
 5. fastholder, at det er nødvendigt at præcisere definitionen af grove og urimelige praksisser, så der kan træffes passende foranstaltninger, føres tilsyn og om nødvendigt indføres passende sanktioner;
 6. ønsker at fremhæve følgende som en ikke-udtømmende liste over praksisser, som producenterne har udtrykt bekymring over:
 - I) Adgang til detailhandlende:
 - i) forudbetaling for adgang til forhandlinger
 - ii) gebyrlister
 - iii) startafgifter
 - iv) pris pr. hylde-meter
 - v) tvungne salgsfremstød
 - vi) forsinkede betalinger
 - vii) prisfastsættelse
 - viii) klausul om fordelskunder

II) Urimelige kontraktvilkår eller ensidige ændringer af kontraktbetingelser:

- i) ensidige ændringer og ændringer af kontraktvilkår med tilbagevirkende kraft
 - ii) ensidigt brud på kontrakt
 - iii) eneretsklausuler/gebyrer
 - iv) indførelse af "tvungne" bidrag for private varemærker
 - v) tvungen indførelse af standardmodel-kontrakter
 - vi) gengældelsespraksisser
 - vii) ikke-skriftlige kontraktuelle aftaler
 - viii) geninddragelse af margener
 - ix) tilsidesættelse af rabatter
 - x) forsinkede betalinger
 - xi) påtvungen indførelse af betaling for behandling/fjernelse af spildprodukter
 - xii) gruppeindkøb/fælles forhandling
 - xiii) omvendte auktioner
 - xiv) urealistiske leveringsbetingelser
 - xv) påtvungen benyttelse af (specifikke) emballeringsleverandører eller emballagestoffer
 - xvi) påtvungen benyttelse af (specifik) logistikplatform eller -operatør
 - xvii) betaling til dækning af salgsfremstød (der ikke var aftalt på forhånd)
 - xviii) overdreven bestilling af varer beregnet til salgsfremstød
 - xix) betaling for ikke at opnå bestemte salgstal
 - xx) indførelse af ekstra rabat for salg over et vist niveau for leverandører
 - xxi) ensidig tilbagetrækning af produkter fra butikernes hylder
 - xxii) påtvungen ubetinget returnering af (usolgte) varer
 - xxiii) at leverandørerne pålægges omkostninger i tilknytning til varesvind eller tyveri
 - xxiv) at leverandørerne pålægges urimelige omkostninger i forbindelse med kundereklamationer;
7. opfordrer til, at der etableres en ramme for at føre effektiv kontrol med disse praksisser, først og fremmest via igangsættelse af en undersøgelse af hele sektoren og via oprettelsen af et system til evaluering og overvågning forvaltet af medlemsstaterne og samordnet af Europa-Kommissionen;
8. opfordrer til en styrkelse af metoderne til at sikre, at betalingsfrister overholdes, samt at der om nødvendigt oprettes nye instrumenter for at minimere den tid, der går mellem leveringen og leverandørernes faktiske modtagelse af betalingen; understreger i denne forbindelse, at der er et presserende behov for at løse de særlige problemstillinger, som producenter af letforgængelige produkter med kort tid på hylden står over for, idet de har alvorlige likviditetsproblemer;
9. noterer sig foranstaltningerne i Kommissionens udkast til forslag om reformen af den fælles landbrugspolitik, som har til formål at styrke landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden ved at støtte producentorganisationer og tværgående brancheorganisationer og ved at fremme korte kæder mellem producenter og forbrugere, såsom markeder for lokale produkter; er af den overbevisning, at en styrkelse af landbrugernes position vil hjælpe dem til at kunne få en mere rimelig andel af merværdien;

10. fastholder endvidere, at uafhængige mærker bør placeres ved siden af detailhandlernes egne mærker på supermarkedshylderne, således at kunden får det størst mulige udvalg; opfordrer til større gennemsigtighed og rimelighed i prisfastsættelsespraksissen for egne og uafhængige mærker; fastholder, at der skal være fastlagt regler for at forhindre store detailhandlers parasitagtige kopiering af uafhængige mærker for at skabe deres egne mærker;
11. opfordrer til en indbyrdes tilnærmelse af de nationale fortolkninger af EU's konkurrencelovgivning, således at konkurrencebegrænsende adfærd kan identificeres og fortolkes ens i hele Unionen, og anmoder Kommissionen om at udstede retningslinjer til de nationale konkurrencemyndigheder om at anvende en mere holistisk tilgang til vertikal koncentration i hele fødevarerforsyningskæden;
12. opfordrer Kommissionen til at foretage en tilbundsgående analyse af forskellene mellem fremgangsmåderne i de 27 nationale konkurrencepolitikker og til at fremme løsninger, der inddrager alle partnere i fødevarerproduktionskæden, og som forhindrer misbrug af dominerende stillinger, hvilket ofte sker på landbrugsproducenternes bekostning;
13. opfordrer Kommissionen til at koordinere dens forskellige tjenestegrenes arbejde, så det bliver muligt at spille en mere effektiv rolle i prisovervågningen i hele fødevarerforsyningskæden og i overvågningen af detailhandelens dynamik og respektive markedsandele i hele EU;
14. opfordrer til, at der indføres nationale, uafhængige ombudsmænd for handel med fødevarer, som har kontakt med de relevante handels- og konkurrencemyndigheder, der bør udveksle oplysninger og bedste praksis, rådgive om lovgivning og gældende regler og anbefale betimelige og passende sanktioner;
15. fastholder, at der bør anvendes afskrækkende sanktioner, når der findes tilfælde af misbrug, og at sanktionerne skal stå i rimeligt forhold til den finansielle og kommercielle skade, som aktørerne i fødevarerforsyningskæden har lidt;
16. mener, at løsningerne på at tackle skævhederne i fødevarerforsyningskæden består af en tilpasset ramme, som kombinerer regulering, tilpasninger af konkurrencelovgivningen og en mere horisontal tilgang i forbindelse med selvregulerende aftaler; fastholder, at medlemsstaterne bør fremme udviklingen af bedste praksis og/eller adfærdskodekser i samarbejde med alle aktører;
17. mener, at man bør iværksætte en oplysningskampagne i hele EU, som skal oplyse landbrugerne om deres kontraktlige rettigheder og om de hyppigst forekommende urimelige og grove kontraktmæssige og kommercielle praksisser;
18. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.